

2008. május 16.-án tanácskozik az MKKSZ VIII. Kongresszusa

Az MKKSZ Országos Választmánya 2007. november 22-ei ülésén jóváhagyta az Elnökség előterjesztését és 2008. május 16.-ára összehívta az MKKSZ VIII. Kongresszusát, mivel 2008. május 15-én lejár a VII. Kongresszus után számított négy év. Így a

kongresszus szakszervezetünk Alapszabálya szerint tisztújító és a következő négy évre új programot meghatározó tanácskozás lesz.

A Kongresszus az OV döntésének megfelelően egynapos lesz, reggel 9 órától 18 óráig tart majd, ha a beszá-

molók vitája és a tisztségviselők választási procedúrája meg nem hosszabbítja a befejezés időpontját. A tanácskozás tervezett helyszíne a hagyományos lesz: a fővárosi Újváros háza Díszterme

(Részletek a 2-3. oldalon.)

Újévi köszöntés

Tegyünk többet együtt egymásért!

Az MKKSZ Elnöksége az Újév alkalmából köszönti szakszervezetünk minden tagját, valamennyi tisztségviselőjét, s mindazokat is, akik csak szimpatizálóként támogatták érdekvédelmi törekvéseinket, akcióinkat, mert érzékelték: a közszolgálatban dolgozókért felelő szavunk értük is szól, amit tiltakozó lépéseinkkel, vagy a tárgyalóasztalnál sikerült kipréselnünk a kormányzati illetékesekből, az hasznukra vált nekik is.

Iszonyúan nehéz évet hagytunk magunk mögött. A kiigazító, hiánycsökkentő kényszerű intézkedések alaposan megviselték az egész országot, áldozatokat követeltek mindannyiunktól. A közszolgálatban dolgozóktól alighanem a legtöbbet. A – sok esetben átgondolatlan – létszámcsoökkentések és átszervezések, az intézmények működési költségeinek folytonos csökkentései idegőrlővé tettek megannyi közszolgálati munkahelyet. Az MKKSZ rendszert emelt, tiltakozott ezek, vagy ezek módja ellen. De a kormányzati döntéseket nem mi hozzuk! Igaz, a felelősség sem bennünket terhel értük. De ez sovány vigasz azoknak, akik elvesztették az állásukat, vagy akik maradhattak ugyan, de rosszabbak lettek a munkafeltételeik.

Az új évet kevesebb megszorítást hozónak ígéri a kormány. Az előjelek szerint még nincs ugyan vége a nehéz időszaknak, de már valamicskével több levegőhöz juthatunk. Az összefogásunkra, a közös fellépéseinkre azonban 2008-ban is nagy szükségünk lesz. Szorosabbra kell zárnunk sorainkat, még többet kell tennünk egymásért, közös érdekeink védelméért. Az egymáshoz vezető utak megtalálásához, közös cselekvéseink legalkalmasabb módjainak meghatározásához jó alkalmat teremt az MKKSZ VIII. Kongresszusa, amelynek május 16.-án sorra kerülő tanácskozása és az arra készülésünk új lendületet adhat minden szervezetünkben az érdekképviseleti, érdekvédelmi munkának.

Tegyünk többet együtt egymásért! Ezt kívánjuk minden tagtársunknak, valamennyi kollégánknak. És hozzá minél több magánemberi, családi boldog napot!

Budapest, 2007. december 31.

Az MKKSZ Elnöksége

Mennyi az annyi?

A 2008-as bérekről — nem torzítva

Különbféle téves hírek és szándékosan torzító híresztelések keringenek a közszolgálatban a közalkalmazottak, köztisztviselők 2008-as béreiről, a 13. havi illetmények „lenyeléséről”, a nagy nulláról, amit a szakszervezetek úgymond kiharcoltak az érdekegyeztető tárgyalásokon.

Akkor hát mennyi az annyi? Az egymásnak ellentmondó információk közül mi a valóság? Mire számíthatnak 2008-ban a közalkalmazottak, a köztisztviselők és általában a közszolgálatban dolgozók?

Ezekre a jogos kérdésekre szedte össze a tényszerű válaszokat Fehér József, az MKKSZ főtitkára.

(Az írás az MKKSZ Hírlevél e számának 4-5. oldalán olvasható.)

2008. május 16.-án tanácskozik az MKKSZ VIII. Kongresszusa

Az MKKSZ Országos Választmánya 2007. november 22-ei ülésén jóváhagyta az Elnökség előterjesztését és 2008. május 16.-ára összehívta az MKKSZ VIII. Kongresszusát, mivel 2008. május 15-én lejár a VII. Kongresszus után számított négy év. Így a kongresszus szakszervezetünk Alapszabálya szerint tisztújító és a következő négy évre új programot meghatározó tanácskozás lesz.

A Kongresszus az OV döntésének megfelelően egynapos lesz, reggel 9 órától 18 óráig tart majd, ha a beszámoló vitája és a tisztségviselők választási procedúrája meg nem hosszabbítja a befejezés időpontját. A tanácskozás tervezett helyszíne a hagyományos lesz: az Újvárosháza Díszterme (Budapest V., Váci u. 62.)

Az Országos Választmány javaslata a Kongresszus napirendjére:

1/ Beszámolók a végzett munkáról.

- a. Az MKKSZ érdekvédelmi, érdekképviseleti munkája – négyéves tevékenységének értékelése. (Főtitkári referátum) Előadó: **Fehér József** főtitkár
- b. Az Országos Választmány beszámolója az MKKSZ VII. Kongresszusa óta végzett munkáról. Előadó: **Gozman Józsefné** alelnök, a beszámolót szerkesztő bizottság vezetője
- c. Beszámoló a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság (PEB) négy éves munkájáról, az MKKSZ gazdálkodása ellenőrzésének tapasztalatairól. Előadó: **Tornyai Lajosné** PEB elnök

2/ Az MKKSZ programja a 2008-2012 közötti időszakra.

Előadó: **Boros Péterné** alelnök, a programszerkesztő bizottság vezetője

3/ Az MKKSZ országos tisztségviselőinek és vezető testülete tagjainak választása.

Az Országos Választmány javaslata a Kongresszust előkészítő bizottságokra, azok vezetőire és tagjaira

A KONGRESSZUSI SZERVEZŐ BIZOTTSÁG

Feladata: a Kongresszus tartalmi, szervezeti, technikai előkészítése. Az Országos Választmány felhatalmazza a Kongresszusi Szervező Bizottságot arra, hogy a Kongresszus előkészítésével és lebonyolításával összefüggő valamennyi kérdésben (szervezeti, technikai, logisztikai, pénzügyi), az OV döntésének keretei között önállóan határozzon. Döntéseiről beszámol az Elnökségnek.

Vezetője: *Fehér József* főtitkár.

Tagjai:

Árva János elnök,
Boros Péterné alelnök,
Csatári Béla Hajdú-Bihar megyei titkár,
Dr. Dura László, az MKKSZ Hírlevél szerkesztője,
Gozman Józsefné alelnök,
Kovács Ilona elnökségi tag,
Szathmári Gábor sajtómenedzser,
Szilágyi Katalin főkönyvelő,
Timkó József Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei titkár,
Tornyai Lajosné PEB elnök

A BESZÁMOLÓT SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG

Feladata: az MKKSZ Elnöksége és vezető testületei négy éves munkájáról szóló írásbeli előterjesztés készítése, a szakszervezet négy éves tevékenységét illusztráló

„Tények és történések” c. dokumentum szerkesztése, az MKKSZ tevékenységéhez kapcsolódó sajtóanyag összeállítása.

Feladatának végrehajtása során – a gazdálkodásról szóló beszámolórész készítésénél - együttműködik a Pénzügyi Ellenőrző Bizottsággal, az érdekvédelmi tevékenységről szóló beszámolórészt egyezteteti a főtitkári referátum tartalmával.

Vezetője: *Gozman Józsefné* alelnök

Tagjai:

Csonka Béla elnökségi tag,
Ducsay Lajosné BAZ megyei titkár,
Dr. Kádár Ilona elnökségi tag,
Ludmann Lajos elnökségi tag,
Dr. Marosi János elnökségi tag,
Öreglaki István elnökségi tag,
Szathmári Gábor sajtómenedzser,
Dr. Tóth Gellért elnökségi tag

A PROGRAMSZERKESZTŐ BIZOTTSÁG

Feladata: az MKKSZ 2008-2012 időszakra szóló programjának összeállítása, az érdekvédelmi- érdekképviseleti tevékenység stratégiai céljainak meghatározása, a szakszervezet hosszabb távra szóló szervezeti-mozgalmi feladatainak megjelölése.

Vezetője: Boros Péterné alelnök

Tagjai:

Dr. Dobóczky Károly, a MÁK OSZT elnöke,

Dr. Földvári Béla, a Közig.Hivatali OSZT elnöke,

Dr. Kádár Ilona elnökségi tag,

Lauthner Péter, a Környezetvédelmi OSZT társelnöke,

László Imre, a Családsegítő OSZT elnökségi tagja,

Dr. Márkus István közszolgálati főtanácsadó,

Michalovics Ervin, az MKKSZ Országos Nyugdíjas Tanácsának elnöke,

Pető József OV tag, az Önkormányzati OSZT tagja,

Pető Lászlóné OV tag, SZB titkár,

Rácz Györgyi Fejér megyei titkár,

Spisák György SZB titkár, ifjúsági képviselő,

Szemánné Bredács Anna, a Munkaügyi OSZT elnöke,

Timkó József Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei titkár,

Utasi Tamás Somogy megyei titkár

A JELÖLÉST ELŐKÉSZÍTŐ BIZOTTSÁG (JB)

Feladata: az MKKSZ országos tisztségeire és vezető testületi tagságára beérkező személyi javaslatok regisztrálása, a javaslatok tartalmi és formai kritériumainak vizsgálata. A JB a beérkező javaslatokat mérlegeli, többes javaslat esetén azokat rangsorolja, a rangsorolást indokolja.

A JB munkáját a Kongresszus időpontja előtt 60 nappal kezdi meg és a tanácskozás kezdete előtti nyolcadik napon a jelölés előkészítését befejezi.

A Kongresszuson megválasztandó bizottságok

KONGRESSZUSI JELÖLŐ BIZOTTSÁG

Feladata: A Kongresszuson a Jelölő Bizottság elnöke tesz javaslatot az Alapszabály szerint titkosan megválasztandó országos tisztségviselőkre és a vezető testületek tagjaira. A személyi javaslatokat, — többes jelölés esetén a rangsorolást — a Jelölő Bizottság elnöke indokolja.

Személyi összetételét a Kongresszus állapítja meg.

KONGRESSZUSI SZAVAZATSZÁMLÁLÓ BIZOTTSÁG

Feladata: A Kongresszus tanácskozása során megszámlálja a nyílt szavazatokat. Titkos szavazásnál előkészíti a szavazás tárgyi feltételeit, őrködik a szavazás rendjén, összeszámolja a szavazatokat, végérvényesen dönt a vitás kérdésekben, kihirdeti a szavazás eredményét.

KONGRESSZUSI MANDÁTUMVIZSGÁLÓ BIZOTTSÁG

Feladata: A Kongresszusi küldöttek mandátumának ellenőrzése, a Kongresszus határozatképességének folyamatos ellenőrzése. Döntés a mandátummal kapcsolatos vitás kérdésekben.

Vezetője: Kovács Ilona elnökségi tag

Tagjai: Területi szervezetenként (Főváros és 19 megye) egy-egy fő.

Az OV felkéri a fővárosi szervezetet és a megyei szervezeteket, hogy **2008. február 22-ig** nevezzék meg a JB-be delegáltjukat. Az OV javasolja, hogy a JB-be történő személyi javaslatokat a fővárosi és a megyei szervezetek egyeztessék az MKKSZ Országos Szakmai Tanácsainak vezetőségeivel. Az egyeztetések eredményezzék azt, hogy a területi szervek által delegálandó egyes tagok (adott esetben) legyenek alkalmasak egy-egy OSZT képviselőnek ellátására is. A JB végleges összetételéről (amennyiben szükséges) a Kongresszusi Szervező Bizottság **2008. február 29-ig** dönt. A JB alakuló ülését **2008. március 10-ig** tartsa meg.

A KONGRESSZUSI TÁJÉKOZTATÓ ÉS SAJTÓBIZOTTSÁG

Feladata: A Kongresszust megelőzően a nyilvánosság tájékoztatása az MKKSZ országos tanácskozásáról, a Kongresszus helyszínén a sajtó képviselőinek fogadása, interjúk szervezése, sajtóközlemény szerkesztése és kiadása.

Vezetője: Szathmári Gábor sajtómenedzser

Tagjai: Dr. Dura László, az MKKSZ Hírlevél szerkesztője, Simó Mariann gyakornok

Személyi összetételét a Kongresszus állapítja meg.

A KONGRESSZUSON RÉSZTVEVŐK KÖRE

1/ Küldöttek (jelenlegi OV tagok száma) 145 fő.

2/ Meghívottak 55 fő

Összesen: 200 fő

2/a. **Meghívottak köre:**

- **kormányzati meghívottak** miniszterelnök, kormánytagok, államtitkárok, szakállamtitkárok, főosztályvezetők, OKÉT, KÉT, OÖKÉT titkárság

- **szakszervezeti meghívottak,**
- SZEK, ÉSZT, KSZSZ, BRDSZ képviselője, HVDSZ, HODOSZ meghívottja.

- **partneri meghívottak:**

- Magyar Közigazgatási Kar,

- Köztisztviselők Szakmai Szövetsége,

- Önkormányzati Érdekszövetségek,

- MKKSZ-szel együttműködő régiós közigazgatási szervek vezetői, megyei vezetők, polgármesterek, jegyzők, munkahelyi vezetők,

- MAKASZ képviselője,

- **MKKSZ tagsági köréből meghívottak:**

- alapszervezeti tisztségviselők, alapítók, korábbi országos szintű vezetők.

Mennyi az annyi?

A 2008-as bérekről — nem torzítva

Különbéle téves hírek és szándékosan torzító híresztelések keringenek a közszolgálatban a közalkalmazottak, köztisztviselők 2008-as béreiről, a 13. havi illetmények „lenyeléséről”, a nagy nulláról, amit a szakszervezetek úgymond kiharcoltak az érdekegyeztető tárgyalásokon.

Akkor hát mennyi az annyi? Az egymásnak ellentmondó információk közül mi a valóság? Mire számíthatnak 2008-ban a közalkalmazottak, a köztisztviselők és általában a közszolgálatban dolgozók?

Ezekre a jogos kérdésekre szedte össze a tényszerű válaszokat Fehér József, az MKKSZ főtitkára.

TÉNYSZERŰEN

A 2008. ÉVI KÖZSZOLGÁLATI KERESETEMELÉSEKRŐL

A) Közalkalmazotti körben

1) 2008. január 1-jétől **ÁLTALÁBAN 5 %-kal** emelkednek a közalkalmazotti illetménytábla bértételei, amelynek következtében – az adójóváírás növekedésének hatására is – **átlagosan éves szinten 5,5 %-os nettó keresetnövekedés** lesz ebben a munkavállalói körben.

2) 2008. január 1-jétől 19.600-ról **20.000 Ft-ra növekszik a közalkalmazotti pótlékalap.** (Ez az összeg egy szorzószám, tehát az emelkedés attól függ, hogy az adott pótlék milyen szorzószámmal növelendő.)

3) A kormány eredeti terveitől eltérően **„megmentettük” a közalkalmazotti soros előmenetelt**, ennek következtében az a közalkalmazott, akinek lejárt a 3 éves várakozási idő magasabb fizetési osztályba lép, amely (változóan, de átlagosan) 1,5-2,5 %-os személyi illetménynövekedést jelent. (Ez a közalkalmazottak kb. egyharmadát érinti 2008-ban.)

4) 2005-től a helyi fenntartók, illetve munkáltatók a beralap 2 %-ának megfelelő összegű keretet képeznek a minőségi munka, a kiemelkedő teljesítmények elismerésére. Ez ebben az évben is előírás (tudjuk, hogy főleg az önkormányzatoknál erre nincs pénz!).

B) Köztisztviselői körben

1) 2008. január 1-jétől 1.850 Ft-tal, azaz 5 %-kal növekszik a köztisztviselői illetményalap, tehát az eddigi 36.800 Ft helyett **38.650 Ft lesz.** Ennek következtében növekszik minden **olyan kereseti elem, amely az illetményalaphoz kötődik.** (Tehát például az illetménykiegészítés, illetménypótlék, ruházati költségterítés, a napidíj vagy az üdülési hozzájárulás.) Az illetményemelésen túl ebben a körben is kedvezően érezteti hatását, az adójóváírás elsősorban a középfokú végzettségű köztisztviselőknek eredményez további havi nettó 500-4000 Ft-ig terjedő keresetemelkedést.

2) **2008-ban is megmarad a köztisztviselők** (általában 2 évenként esedékes) **soros előmenetele,** amely a 110 ezer köztisztviselő kb. 50 %-ának átlag éves szinten 1,9 % bruttó keresetemelkedést jelent. Ezt az auto-

matikus előmenetelt a kormány 2008. április 1-jétől tervezte megszüntetni. Az erre vonatkozó törvényjavaslatot benyújtották az Országgyűlésnek. Határozott tiltakozásunknak köszönhetően **a kormány azt visszavonta,** tehát marad a soros előrelépés.

3) 2008. január 1-jétől a közigazgatásban számos új szervezetnél alkalmazzák a TÉR-t. (Teljesítmény Értékelési Rendszer). Ehhez kapcsolódóan éves szinten 8+4 %-os jutalomkeret használható fel.

C) Valamennyi közszolgálati területen

1) 2008. január 16-án minden közszolgálati dolgozó (aki a törvény szerint arra jogosult) **két heti fizetésének megfelelő külön juttatást kap.** (Ekkor kerül elszámolásra a 2007. júniustól folyósított havi 8,33 %-os 13. havi illetményelőleg és a teljes havi összeg közötti különbség.)

Nyomatékkal kijelentjük: **valótlan az a híradás, hogy a közszolgálati dolgozók januárban nem kapnak két heti fizetést.**

2) 2008. január 1-jei hatállyal (februári kifizetéssel) minden közszolgálati dolgozó az átlagosan 5 %-kal emelt összegű illetménye 8,33 %-ának megfelelő illetménykiegészítésben részesül havonta. (Ez a kifizetés utoljára 2008. decemberi bérfizetéskor történik.)

3) **2009. január 1-jétől** (a 2008. évi 5 %-os béremelés bázisán) legkevesebb **4 %-kal növekednek az illetménytétel**ek mind a közalkalmazotti, mind a köztisztviselői körben. (2009. 01. 01-től a köztisztviselői illetményalap összege **40.200 Ft,** amely még több is lehet.)

4) **2009-ben a 13. havi fizetés 1,5 hónapnak megfelelő munkabérrel lesz egyenlő,** amelyből 2 heti fizetésnek megfelelő összeget 2009. februárban (a 2009. januárra járó munkabérrel együtt) fizetnek ki. A fennmaradó egy havi összeg kifizetésére 2009. december 16-án kerül sor.

Ettől az időponttól kezdve áll vissza a 2004. előtti szabály: **a 13. havi fizetést a tárgyévben, december-**

ben (karácsony előtt) **kapják meg a közszolgálati dolgozók.**

Összefoglalva

1) **2007-ben** - a Kormány eredeti megszorító intézkedési tervétől eltérően - **a közszolgálati dolgozók reálkereset csökkenése mérsékeltebb lesz.** Ha nincs szakszervezeti tiltakozás, akkor a reálveszteség 10 % fölött lett volna, a sztrájkbizottsági megállapodásnak tulajdoníthatóan az a felére csökkent.

Tudjuk az is sok! **Nagyon sok!** De 20-25 %-os sztrájkkétszűtség mellett többet nem lehetett 2007-ben kiharcolni.

2) **2008-ban** – a kormány által az Országgyűlésnek benyújtott költségvetéstől eltérően – egy mérsékelt arányú, de **érzékeny reálkereset növekedés várható a közszférában.**

Éves szinten nem lesz reálkereset csökkenés, sőt

átlagosan 1-2 %-kal fog többet érni a jövedelem, mint 2007-ben.

3) **Megmentettük, sőt növeltük a 13. havi fizetést.** Visszaáll a kifizetés korábbi rendje és (igaz, hogy csak 2009-től) tárgyév végén a karácsonyi ünnepek előtt kapják meg azt kollégáink.

4) A 2008. évi béremelés forrása mindenhol a központi költségvetés általános tartaléka, tehát **a béremelés sehol nem eredményezhet létszámcsökkenést.**

5) **2007-2009. három év átlagában a közszolgálati keresetek reálértéke nem csökken, sőt várhatóan növekszik úgy, hogy a foglalkoztatotti létszám stabilizálódik.**

Budapest, 2007. december 11.

Fehér József, főtitkár

Az MKKSZ kérése kolléganőinkhez, kollégáinkhoz

Állítsuk össze a saját statisztikánkat

Szakszervezetünk az államigazgatási átszervezések és kísérőjelenlései egy éves folyamatában fenn tartásait és kritikai észrevételeit is rendre kifejezésre juttatta.

Az MKKSZ álláspontjának lényege: a megtett kormányzati intézkedéseket domináns módon a közszolgálat működési költségeinek radikális lefaragására fókuszáló, erőltetett ütemben és módon végrehajtott szervezeti és létszámcsökkentő lépések sora uralta el, az államháztartás egyensúlyát rövid távon javító tendőknél alárendelve. Ehhez képest sokkal kevesebb figyelem irányult a valóban reformértékű, a koncepcionálisan megalapozott, a feltételeket komplex módon számbavevő döntések előkészítésére és végrehajtására.

A közhivatalok dolgozói, így az MKKSZ tagjai is az államigazgatás különböző szakterületein, szintjein, munkahelyein és munkakörökben állandósuló feszült légkörben, konfliktushelyzetek fokozódása, a beosztotti-vezetői hierarchia frusztrálódásának viszonyai közepette él-

ték/élik meg az eddig megtett intézkedéseket. Jelentős az egzisztenciális kérelmeket elviselni kényszerülők köre, s számottevő az állásvesztés következményeit elszívó aránya.

A bérbefagyasztás ismétlődése következtében a közigazgatás beosztotti állományának bérhelyzete továbbromlott, miközben a KSH adatszolgáltatása a közigazgatás kereseti színvonalára, globális bérkiadásaira a legmagasabb átlagszámokat teszi közzé.

Egyidejűleg népszerűségjavító tételként sulykolja a közvéleménybe, hogy a szervezetek redukálásával, kevesebb köztisztviselővel olcsóbbá, az adófizetők pénzével takarékosabban bánva hatékonyabbá tehető a közigazgatás működése, és növelhető a szolgáltatások színvonala. Mi ezt – indokolással alátámasztva – kérdőjelezzük meg.

Az eltelt egy év tapasztalatainak összefoglaló elemzését és tárgyilagos értékelését a közszolgálatban dolgozó kollégáink segítségével kívánjuk elvégezni. Nagyon fontosnak tartjuk ugyanis,

hogy azok minősítsék 2007. történéseit, akik elsődlegesen érintettek a munkavégzés feltételeiben bekövetkezett változásoknak. A közös érdekeltségre alapozva kérjük, kollégáinkat, hogy szánjanak néhány percet a hozzájuk eljuttatott kérdőív megismerésére, és mindössze félórát a közvetlenül átért „élményei” alapján történő válaszadásra. A válaszokat összesítő feldolgozásban kívánjuk hasznosítani. Ez azt a célt szolgálná, hogy kormányzati tárgyaló partnereink az érdekegyeztetési fórumokon, egyéb szakmai konzultációkon a folyamatban levő igazgatásszervezési, személyzetpolitikai változtatásokkal összefüggő kritikai jelzéseinket, korrekciót igénylő felvetéseinket ne minősíthessék megalapozatlan helyzetértékelésnek.

Ahhoz kell tehát a „frontvonalban” dolgozók véleménye, hogy ne engedhessük bagatellizálni az igazgatási szervezetrendszer leépülésének irritáló körülményeit és a nem kellő átgondoltságból keletkező hátrányos szakmai, humánpolitikai következményeit.

Meghátrált a kormány

A 2008-as állami költségvetés tervezetének készítésekor gondolt egy nagyot a kormányzat, és becsempészett a paragrafusok közé néhány olyat is, amelyek alaposan megváltoztatták volna a közszolgálati jogviszonyban foglalkoztatottak illetmény-előmeneteli rendszerét. Természetesen a közsférában dolgozók kárára. Az országos önkormányzati érdekszövetségek, a KÉT és az OÖKÉT szakmai kamarai és munkavállalói oldala 2007. október 29.-én együttes állásfoglalásban kérte a kormánytól, hogy vonja vissza az érdekegyeztetés kikerülésével készült törvénytervezetet. Az ugyanis tartalmi ellentmondásai miatt egyébként sem alkalmas a teljesítményalapú bérezésre. A KÉT és az OÖKÉT képviselőiben két

MKKSZ-vezető, Árva János elnök és Fehér József főtítkárr írta alá a kormányznak megküldött állásfoglalást.

És láss csodát! A kormány nevében Kiss Péter, a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter november 19.-én válaszolt, és sajnálatosnak minősítette, hogy az érdekképviselőket kihagyták a törvényelőkészítő munkából, sőt bejelentette, hogy *a kormány visszavonja a kifogásolt paragrafusokat.*

Csípjük meg magunkat! Nem álmodunk? Lehet köntörfalazás nélkül, normálisan is reagálni az érdekképviselőket kifogásaira? De furcsa! Már-már elszoktunk tőle.

Íme az érdekképviselőket állásfoglalása és Kiss Péter válasza:

Az Országos Önkormányzati Érdekszövetségek, a Köztisztviselői Érdekegyeztető Tanács (KÉT), az Országos Önkormányzati Köztisztviselői Érdekegyeztető Tanács (OÖKÉT) szakmai kamarai és munkavállalói oldalainak EGYÜTTES ÁLLÁSFOGLALÁSA a közszolgálati rendszer továbbfejlesztését érintő törvényjavaslatok ügyében

1.) A közigazgatás személyi állományát, valamint az önkormányzati közigazgatási munkáltatókat képviselő fenti testületek együttesen kinyilvánítják, hogy elkötelezettek a közigazgatás modernizációja valamint a közszolgálati jogviszony reformjellegű továbbfejlesztésében és minőségi javításában.

2.) Nem tartják azonban támogathatónak azon kormányzati javaslatokat, amelyek a közszolgálati jogviszonyba tartozók illetmény-előmeneteli rendszerének 2008. április 1-jétől történő megváltoztatására irányulnak. Egyhangúan kifogásolják, hogy a döntés előkészítésében nem vehettek részt, és az erre vonatkozó hatásvizsgálatokat nem bocsátották rendelkezésükre.

Álláspontjuk szerint *a törvényjavaslatban tervezet változtatás nem alkalmas a teljesítményalapú bérezésre.*

3.) Felhívják a kormányzati oldal figyelmét arra, hogy a 2008. évi költségvetési törvényjavaslat-

ban szereplő, valamint az un. kiemelt munkakörben foglalkoztatottak közszolgálati jogviszonyának szabályozására vonatkozó *elgondolások egymásnak ellentmondó irányokat tartalmaznak*, amelyek – a megfelelő előkészítés és szakmai megalapozottság hiányában – működési és jogalkalmazási zavarokat okozhatnak a közigazgatásban. Ennek alapvető indoka, hogy többféle bérrendszer kerülne intézményesítésre, és a felkészülési idő hiánya alkotmányos problémákat vet fel, amelyek alapvetően sértik a jogbiztonság követelményeit. Erre figyelemmel **felkérjük a kormányt**, hogy a költségvetési törvényjavaslatban szereplő – a Ktv illetmény- és előmeneteli rendszerének megváltoztatását célzó – **törvénytervezetet vonja vissza.**

4.) Az önkormányzati, és a munkavállalói oldal érdekelt és elkötelezett egy olyan illetményreform bevezetésében, amely társadalmi és szakmai közmegegyezés alapján,

valamint a jogalkotási törvényben meghatározott jogszabály előkészítési eljárás keretei között alakul ki. Erre figyelemmel **készek további tárgyalások folytatására a munkaköralapú illetményrendszer fokozatos** – első lépésben meghatározott vezetői körben történő – **bevezetésének feltételeiről**, valamint a rendszer biztonságos működését szolgáló garanciákról. Javasolják, hogy az érdekképviselőket bevonásával alakuljon kodifikációs munkacsoport, amely közreműködik az e körbe tartozó törvénytervezet és a végrehajtási jogszabályok normaszövegének véglegesítésében.

Kezdeményezik, hogy munkaköralapú illetményrendszer bevezetésének tapasztalatait – együttesen megállapított feladat és hatáskörrel rendelkező – „Értékelő Bizottság” elemezze, illetve a rendszer további kiterjesztésére ezen bizottság javaslata alapján kerüljön sor.

Budapest, 2007. október 29.

Dr. Gémesi György sk.,
Országos Önkormányzati Érdekszövetségek
Árva János sk.,
OÖKÉT munkavállalói oldal

Fehér József sk.,
KÉT munkavállalói oldal
Dr. Verebélyi Imre,
Kamarai oldal

Kiss Péter, a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter levele

Fehér József úr, a Köztisztviselői Érdekegyeztető Tanács munkavállalói oldal soros képviselője

Budapest

Tisztelt Ügyvivő Úr!

Fontosnak tartom, hogy a Köztisztviselői Érdekegyeztető Tanács és az Országos Önkormányzati Köztisztviselői Érdekegyeztető Tanács munkavállalói oldalai, valamint az országos önkormányzati érdekszövetségek 2007. október 29-én együttes állásfoglalásban rögzítették elkötelezettségüket a közigazgatás modernizációja, valamint a közszerződési jogviszony szabályozás reformjellelű továbbfejlesztése iránt.

Sajnálatos, hogy a köztisztviselők illetmény-előmeneteli rendszerének módosítását célzó javaslatok előkészítésekor és törvényjavaslatba foglalásakor az érintett érdekképviseletek nem kerültek kellő időben bevonásra a munkába. Tudomásom szerint azonban időközben már több érdekegyeztető tárgyalási fordulóra is sor került, bár ezeken nem sikerült a javaslatokról egyezségeket jutni a KÉT-ÓÖKÉT ülésein.

A Kormány ismeri az Önök kifogásait a köztisztviselői illetményrendszer módosításával kapcsolatban, ennek megfelelően a konfliktust kiváltó Ktv. módosítási

javaslat törlését támogatja a T/4009. sz. törvényjavaslatból.

Örömmel szolgál ugyanakkor, hogy az érintett érdekképviseleti szervezeteknek nincs ellenére egy közmegegyezésen alapuló illetményreform fokozatos bevezetése, és készek tárgyalni a munkaköralapú illetményrendszer bevezetésének a feltételeiről is. Bízom benne, hogy az együttműködés feltételeiről, annak garanciális elemeiről is sikerül a szektorális érdekegyeztetés keretében egyetértésre jutni.

A költségvetési szféra 2008. évi országos bártárgyalása – amint azt mindannyian tudjuk – folyamatban van az Országos Közszerződési Érdekegyeztető Tanácsban. Ha létrejön az OKÉT-ban az országos bértmegállapodás, akkor minden bizonnyal a köztisztviselői szektorban is feloldhatóak a most meglévő konfliktusok.

Kérem Ügyvivő Urat, hogy levelemről szíveskedjen tájékoztatni az együttes állásfoglalást megfogalmazó szervezeteket.

Remélve a további eredményes együttműködést, érdekképviseleti munkájukhoz sok sikert kívánok.

Budapest, 2007. november 19.

Üdvözlettel:

Kiss Péter

A SZEFEZT Unió december 8-i tiltakozó gyűlése. A résztvevők egy csoportja

Konferencia a magyar közszolgálat tizenöt évéről

Mi lesz a közszolgálati törvények sorsa?

Magyarország a rendszerváltás után a környező országok közül elsőként fogadta el az európai követelményeknek is megfelelő köztisztviselői törvényt. Az 1992. július 1.-én hatályba lépett jogszabály akkor gyökeres változást hozott a közigazgatási személyzetpolitikában, megteremtette a kiszámítható szakmai és anyagi előmenetel, az életpályarendszer kialakításának lehetőségét. Az utóbbi években azonban sorsdöntő fordulatra törekvés tapasztalható a közszolgálat szerepének és az abban foglalkoztatottak munkájának megítélésében. A kormányzati politikában előtérbe került a közszolgálat lefokozása, a gazdasági szférában követett megoldások, működési módok gépies alkalmazása az államigazgatásban és a közszolgálat más területein. A változással összefüggő témákról

„15 éves a rendszerváltás utáni magyar közszolgálat” címmel konferenciát rendezett 2007. december 5-én Budapesten a Zsigmond Király Főiskola. Kormányzati tisztségviselők, a téma jeles szakértői, kutatói tartottak előadásokat. Előadás tartására kérték fel *Fehér Józsefet*, az MKKSZ főtákarát is, aki a téma kapcsán a munkavállalói érdekvédelem szempontjából tapasztalható ellentmondásokról és feszültségekről, a közigazgatás személyi állományát leginkább hátrányosan érintő társadalmi, igazgatás- és személyzetpolitikai hatásokról beszélt a konferencián. Az alábbiakban némileg rövidítve ismertetjük előadását.

Fehér József:

Reform, ha belegebedünk is

1) Elöljáróban engedjenek meg néhány gondolatot a köztisztviselői törvénnyel összefüggésben. A Ktv. előkészítéséből, 1990-91-ben, annak parlamenti elfogadásáig szakszervezetünk elvitathatatlanul jelentős részt vállalt, miként a hatályosulás gyakorlatának figyelemmel kísérését, a tapasztalatok gyűjtését és elemzését is permanensen kötelességünknek tekintettük. A számos módosítás során is megtettük javaslatainkat, észrevételeinket hol több, hol kevesebb sikerrel. Senki sem mondhatta, és ma sem vonhatja kétségbe, hogy a törvény egyes szabályozási tárgykörei módosítása, kiegészítése tekintetében törekvéseinket nem a progresszivitás, a jobbítás szándéka jellemezte volna. Következésképpen **értékelvű** változások elkötelezettjei voltunk és vagyunk. Felelősséggel viseltetünk az iránt hogy a közigazgatás személyzetét jogállásában, foglalkoztatási garanciarendszerében, ne érhesse indokolatlan hátrány, hivatásuk társadalmi, politikai és kormányzati megítélésében és minősítésében minimalizálódjanak a méltánytalan és diszkriminatív motiváltságú változtatási szándékok. A Ktv-t mindaddig, ha nem is tökéletes, de a jó törvények között tartottuk, tartjuk számon. Az eltelt 15 évben, ha megtorpanásokkal és zökkenőkkel kísérve, kimutatható egy fejlődési

tendencia. Mindaddig sikerült megóvni attól, hogy viszonylagosan koherens rendszerét, rendező elveit és szabályanyagát, a köztisztviselői életpálya modell folyamatos fejlesztésének lehetőségeit és esélyeit áshassa alá egy adaptálhatatlan, vagy csak erőszakoltan törvénybe illeszthető, eltérő felfogású munkajogi rendszer, előmeneteli és díjazási szisztéma. Ennek veszélye és kockázata nem zárható ki.

A Ktv. módosításai közül külön szeretnék a 2001. évinél kissé elidőzni, ugyanis ez volt az eddigi legnagyobb volumenű. Kilenc év után ugyanis ekkor sikerült először a köztisztviselői hivatást rendeltetése szerinti jelentőségének megfelelően elismertetni. Most is megerősíthetem, hogy a Ktv. 15 éves történetének permanens fogyatékoságai egyebek között abból adódtak, hogy az *előmeneteli és illetményrendszer meghatározó elemeként funkcionáló illetményalapot kezdetektől mindvégig méltánytalanul alacsony szinten tartották az egyes kormányok*. Az illetményeszorók 2001. évi (két lépcsős 70+30) százalék emelése az előző évtizedes lemaradásnak a kompenzációt közelítő aktusa volt. A bérből és fizetésből élők a rendszerváltást követő éveket közismerten vesztesként élték át. A közszolgálat dolgozói is kényszerű elszenve-

dői voltak ennek az időszaknak, miközben a demokratikus jogállami átalakulás intézményei, jogrendje, az önkormányzati rendszer jogi, és működési feltételei megteremtésében, majd a piacgazdaság jogi és működési garanciarendszere kialakításában hatalmas munkát végeztek el.

Ezért is érthetetlen és megtévesztő az a tartósan ismétlődő kormányzati kommunikáció, amely a köztisztviselők 2001. évi (és a közalkalmazottak 2002. évi) illetményemelését teszi felelőssé az államháztartás egyensúlyának összeomlásáért. Pl. az szóba sem jön, hogy az adófizetők viselték a bankok, pénzintézetek mintegy 600 milliárdos konszolidációs költségét.

Lopakodó Ktv módosítások

Az utóbbi három-négy évet az úgynevezett *lopakodó Ktv.- módosítások* jellemezték, általában belterjes előkészítésben, nem egyszer a szakmai és a szociális partnerekkel való egyeztetés mellőzésével, és több esetben az úgynevezett salátatörvény részeként. Így került be például a törvénybe a *teljesítményértékelési rendszer* első változata. Kidolgozatlansága, sematizmusa, hatalmas adminisztratív munkateher-többlet előírása, és többletforrások biztosításának elmulasztása miatt folyamatos bírálat érte részünkről és a jogalkalmazók részéről. Hasonló módon vívta ki nemtetszésünket pl. a *csoportos létszámcsökkentés* elrendelésére jogosultak körének kiterjesztése. Ez a jogosítvány először a minisztert illette, ma már a hivatal (intézmény) vezetőjét is felhatalmazza a törvény. Kezdetből fogva kifogásoltuk és szerettük volna elérni – máig eredménytelenül -, hogy a *vezetői megbízást, kinevezést ne lehessen indokolás nélkül visszavonni, vagy a betöltött álláshelyre ne legyen kiírási pályázat*. Mindkét tétel több okból is aggályos. Elfogadott álláspont, hogy számos olyan szükséges közigazgatási munkakör van, amely nem igényel felsőfokú végzettséget. Ennek ellenére *méltánytalanok és az elvégzett munkával arányos bérezés elvét is sértik azok a bértételek, amelyek a középiskolai végzettségű ügyintézők illetményét határolják be*. Mégsem tudtunk-e tekintetben változást elérni.

Rendszeridegen változtatások — feszült légkörben

Az MKKSZ akut érdekvédelmi – érdekképviseleti – feladatairól szólva előljáróban indokoltnak tartom *szakszervezeti szemszögből és a közhivatali munkahelyek alulnézetéből tömören összefoglalni a legutóbbi másfél év kormányzati intézkedéseinek a közigazgatás személyi állományra gyakorolt hatásait*. Mondhatja valaki, hogy helyzetértékelésünk tendenciózus. Ez nem zárható ki, de a valóságtartalmáért szavatolunk. Ezért szakszervezetünk szakmapolitikájának ez a kiindulási bázisa.

A kormány 2006. nyarán ciklusprogramjában köte-

lezte el magát — akkor még — a *közigazgatás teljes körét érintő reform következetes végigvitele mellett*. Időközben vált bizonyossá, hogy politikai konszenzus meghíúsulása következtében az önkormányzati rendszer átfogó reformálására (Ötv. gyökeres felülvizsgálata, módosítása) törvényhozási úton ezideig nem kerülhetett sor. Emiatt az eltelt egy évben a kormányzati intézkedések közvetlenül az államigazgatás központi és területi (dekoncentrált) szerveinek strukturális átalakítására összpontosultak. Önkormányzati területen a költségvetési megszorítások és a konvergencia program közvetett módon kényszerítettek ki kiadáscsökkentő, — az igazgatási kapacitásokat szűkítő, és közhivatali létszámcsökkentésekkel is együtt járó — döntéseket.

Szakszervezetünk az átszervezések és azok kísérőjelenségeinek egy éves folyamatát mindvégig figyelemmel kísérte, fenntartásait és kritikai észrevételeit is rendre kifejezésre juttatta. *Álláspontunk lényege: a megtett kormányzati intézkedéseket domináns módon, az államháztartás egyensúlyát rövid távon javító teendőknek alárendelve, a közszolgálat működési költségeinek radikális lefaragására fókuszáló, erőltetett ütemben és módon végrehajtott szervezeti és létszámcsökkentő lépések sora uralta el. Ehhez képest sokkal kevesebb figyelem irányult a valóban reformértékű, a koncepcionálisan megalapozott, a feltételeket komplex módon számba vevő döntések előkészítésére és végrehajtására.*

Az államigazgatás különböző szakterületein, szintjein, munkahelyein és munkakörökben dolgozók állandósuló feszült légkörben, konfliktushelyzetek szaporodása, a beosztotti-vezetői hierarchia frusztrálódása közepette éltek /élik meg az eddig megtett intézkedéseket. Jelentős az egzisztenciális sérelmeket elviselni kényszerülők köre. Számottevő az állásukat elvesztők és ennek következményeit elszenvedők aránya. Több ágazatban azt tapasztalni, hogy **a munkahelyeken folyamatosan emelkedik azon hivatalvezetők, munkáltatói jogkört gyakorlók száma, akik a vezetett apparátus tagjainak megrendült foglalkoztatási biztonságérzetével inkorrekt módon élnek vissza**. Elvárják, vagy megkövetelik az etikailag, esetenként a jogszerűség szempontjából is kifogásolható, vagy akár a közszolgálat politikai és pártsemlegességének tiszteletben tartását figyelmen kívül hagyó utasítások, vagy informálisan adott „megrendelések” végrehajtását. Megnyilatkozásaik alapján az előidézett súlyos helyzetet a kormányzat szintjén természetesnek, a szervezeti-személyzeti mozgásokkal magától értetődően együttjáró tünetcsoportoknak tekintik. A kommunikációban a strukturális átalakítás és a létszámcsökkentés eddigi eredményeit, közkiadásokat mérséklő hatásait sikertörténetnek minősítik és továbbfolytatásra érdemesnek tartják.

(Folytatás a 10. oldalon)

Konferencia a magyar közszolgálat tizenöt évéről

Mi lesz a közszolgálati törvények sorsa?

(Folytatás a 9. oldalról)

Szembetűnő továbbá, hogy kétes értékű népszerűség-javítás céljából állandósult annak sulykolása a közvéleménybe, hogy a közigazgatási szervezetek redukálásával, kevesebb köztisztviselővel olcsóbbá, az adófizetők pénzével takarékosabban bánva hatékonyabbá tehető a közigazgatás működése, és növelhető az igazgatási szolgáltatások színvonala. Kézenfekvő, hogy ezzel nem érhetünk egyet.

Az ismertetett helyzetértékelés hallatán joggal merülhet fel, hogy az MKKSZ érez-e felelősséget a társadalmi, gazdasági modernizáció, a nagy alrendszer reformjának végig vitele iránt? A tömör válaszom, hogy igen. **Nem vagyunk reformellenzók, de reformkritikusok lehetünk.** Tágabb összefüggésekre figyelemmel a szakszervezetek nem lehetnek közömbösek a globalizáció nálunk is tapasztalható társadalmi konfliktusokat generáló hatásaival szemben. A folyamat Európa fejlettebb országaiban is lebontja az évtizedeken át jól funkcionált jóléti államot, térségünkben – így nálunk is – már a kialakulásának lehetőségét is elfojtja. A közkiadások csökkenése, a szociális juttatások visszaszorítása, a munkavállalói jogok csorbítása, kiszolgáltatottságuk növelése Magyarországon is tettenérhető. Államszervezeti vonatkozásban pedig szembetűnő, hogy az állami szerepvállalásról „forgalomban lévő” álláspontok között antagonisztikus ellentétek fedezhetők fel. A ma regnáló hatalom – erőteljes neoliberais felfogásnak helyt adva – az állam szerepének jelentős visszaszorítását, a verseny és a piac szerepének növelését szorgalmazza. Az ellenzék pedig megalapozatlannak és időszerűtlennek minősíti az állami jelenlét csorbítására irányuló törekvéseket. A két malomkő között – alapértékeiben és létbiztonságában megingatva – őrlődik a közszféra, közelebből a közigazgatás és a köz szolgálatára szegődött köztisztviselők, közalkalmazottak, rendvédelmi dolgozók. Vitathatatlan az állami szerepfelfogás, a közszolgálatosság értelmezése és gyakorlatának alakítása a politika és különösen a kormányzati politika elsődleges felelőssége.

Nem engedhetjük meg, hogy a mindent automatikusan tagadók kényelmes, felelősséggel nem járó útját követve üzengessünk. Tudatában vagyunk annak is, hogy minden átalakítás szükségszerűen érdeksérelmekkel jár, s láthatóan ellenállásba ütközik. A tapasztalatok egyértelműen azt mutatják, hogy ma az előre számíthatónál is szélesebb körű az averzió egyes intézkedésekkel szemben. Ez – sajnos – arra is visszavezethető, hogy a külön-

böző ágazati reformprogramok gyakorlati végrehajtása szakmailag kiérleletlen, feltételrendszerében elégtelen, tempójában indokolatlanul gyors, kapkodó. Az különösen felháborító, hogy az érvelés stílusa esetenként cinikus, arrogáns, miközben dilettáns is. **Elfogadhatatlan, hogy a köztisztviselőket visszatérően bűnbakként teszi kritikai céltáblává a kormány.** Sehol sem találkozni olyan mentalitással, hogy a kormány a saját döntései végrehajtására rendelt, iránta lojális közszolgálat járattja le a közvélemény előtt.

Körütekintőbben, emberségesebben

Nem túlzás tehát az igényelni, hogy **az intézkedések előkészítése és végrehajtása alaposabb, körültekintőbb és emberségesebb legyen.** Tegyük világossá: a közszolgálatban foglalkoztatottak sorsa, jövője nem lehet közömbös sem a kormánynak, sem a társadalomnak. Az is lényeges, hogy **az üzleti élet menedzsment eszközeit, módszereit válogatás, megfontolt adaptáció nélkül ne kényszerítsék rá a közhivatali munkaszervezetekre.** Továbbá: a munkáltatók vegyék a fáradságot, ismerjék meg, és alkalmazzák is a **humánus elbocsátás** technikáit. Túrhetetlen, hogy miközben köznapi témává vált a motiváció kedvező, a munkahelyi stressz ártalmas hatásairól szóló közbeszéd, nálunk az egzisztenciális bizonytalanság gerjesztése, a jövőtől való félelem állandósítása, a közszféra szakmáit globálisan sértő igazságtalan és igaztalan, **megalázó kritika van divatban.** Többnyire azok részéről, akik a köz szolgálatában még nem mutatnak fel értékelhető teljesítményt.

Alapvető kötelességünk, hogy megvédjük a közhivatalokban tisztességesen dolgozók emberi méltóságát. A nyilvánosság erejével kell elérnünk, hogy ne kényszerüljenek hivatásuk szakmai szabályaival, esküjével ellentétes helyzetekbe. Ezért sem közömbös, hogy **a foglalkoztatás biztonságát, a jogálláshoz kapcsolódó alanyi jogokat a törvény garantálja és ne a munkáltató szubjektívitásának legyen kiszolgáltatva.**

Az említetteket tetézi az elszenvedett **jelentős reálkereset-csökkenés.** A közszolgálati jogviszonyokkal kapcsolatban az MKKSZ szilárd álláspontja: a közszolgálat sajátos munkaügyi és foglalkoztatáspolitikai terület, amely a **gazdasági szférától alapjaiban eltérő feladatkörök ellátását,** a tevékenységek speciális körét jelenti, sajátos felelősségi viszonyokat feltételez. Fellépünk mindazokkal szemben, akik a jogviszony, valamint

a közszolgálati intézmények vezérlésének, működési és követelményrendszerének módosítása kapcsán a versenyszféra szabályainak, mechanizmusainak szakszerűtlen, megalapozatlan és indokolatlan mértékű átvételét szorgalmazzák. Ez nem jelenti bizonyos területeken a két szféra közötti átjárhatóság, analóg megoldások lehetőségének tagadását. Jelenti viszont a közszolgálati életpálya rendszerének olyan továbbfejlesztését, amely a szigorú szakmai, etikai követelményeknek és objektív teljesítményelvárásoknak megfelelő közszolgálatnak kiszámítható előmenetelt, egzisztenciális biztonságot, az önmegvalósításhoz, a tisztességes megélhetéshez szükséges javadalmazást és erkölcsi elismerést garantál.

Szűken mért anyagi elismerés

Az érdekvédelem körében ki kell még térnem a **közszolgálat munkavállalóinak anyagi elismerésére** is. Köztudott, hogy az MKKSZ, mint a SZEFG tagszervezete — az érdekegyeztetés szakszervezeti oldalának álláspontjával egyezően —, nem fogadta el a konvergencia program munkavállalókat aránytalanul sújtó intézkedéseit. Határozottan tiltakoztunk a bérek 2007 és 2008. évi befagyasztása ellen. Meggyőződésünk, hogy ez *indokolatlan és hibás kormányzati döntés* volt. A megváltoztatására irányuló érdekegyeztetés eredménytelennek bizonyult. Ezért alakult meg — a rendszerváltás óta első ízben — az országos, **egységes közszolgálati sztrájkbizottság**.

A tárgyalásokon világossá vált, hogy a kormány a béremelést illetően nem tud kiszabadulni saját csapdájából. A sztrájkfelhívás kibocsátását követően látszott lehetőség egy „**kármentő**” megoldás keresésére, amely végül megállapodáshoz vezetett. Így **sikerült több évre elhárítani a 13. havi juttatást fenyegető veszélyt**.

Következésképpen **megkérdőjeleztük a létszámcsökkentések indokoltságát**, nagyságrendjét, feladatoktól elszakított lebonyolítását. Kárenyhítő törekvéseink eredményének tekintjük azokat a kormányval kötött megállapodásokat, és kialakított programokat, amelyek a **hátányos következmények mérséklésére**, az elhelyezkedés lehetőségeinek elősegítésére vonatkoznak.

A közszolgálati intézményrendszer működését deformálják a **pártpolitikai befolyás túlburjánzásai**, az indokolatlanul gyakori szervezeti és szakmai változtatások, a vezetők esetében a szakmai hozzáértést mellőző szubjektív cserék, a javadalmazás elégtelensége miatti kontraszelekción. Szaporodtak a köztisztviselők elleni támadó magatartások. Alaptalan ügyféli gyanúsítgatások esetén sem kapnak a közhivatali dolgozók kellő védelmet. Az állampolgári elégedettség aligha várható el azokban az esetekben, amikor a hatósági eljárásban az ügyintéző jogszerűen elmarasztaló döntést hoz. Legtöbbször éppen legkevésbé jogkövető vállalkozói szféra emel kifogást a köztisztviselői magatartás ellen. Bárki könnye-

dén kiszámíthatja, ha mindez így folytatódik, vajon ki megy majd köztisztviselőnek, tanárnak, orvosnak, tűzoltónak, rendőrnek. ..., egyszóval a köz szolgálatjának.

Ingatag indokok

A Ktv. újkeletű reformerei alapvető indokként hangoztatják:

- a köztisztviselők bebetonozását feloldva nagyobb mozgásteret kell biztosítani a személyzeti döntésekben a munkáltatói jogkör gyakorlójának;
- a stabilitást, a karrier rendszerű kötöttségeket oldottabb, rugalmasabb szabályokkal kell felváltani, amelyek nagyobb lehetőséget biztosítanak a differenciáltabb anyagi megbecsülésre;
- abszolút elsőbbséget kell biztosítani a teljesítményelvű előmenetelnek és díjazásnak, mert a hatályos szisztéma hatékony és eredményes munkavégzésre nem ösztönöz, a szolgálati idő múlása és az iskolai végzettség már nem eléggé motiváló a színvonalas feladatellátás követelménye tekintetében.

A válasz: a munkáltató eszköztára a Ktv. mai szabályai szerint is rendkívül bőséges. Huszonegy módon van lehetőség a köztisztviselői tudás, szorgalom, magatartás, differenciált honorálására, az elismerés és az előmenetel gyorsítására, növelésére, vagy szankcióként az előmenetel visszafogására, a felelősség megállapítására stb. Kell-e még ennél több?

Konspirált helyreigazítás

A másik — az előbbivel rokon — állítás, hogy gyenge a közigazgatás teljesítőképessége. Valóban van-e még szervezeti, emberi tartalék a több és jobb munkához? Úgy látjuk: paradoxon az a kormányzati célkitűzés, hogy minél kevesebb a köztisztviselő, annál jobb a feladatellátási hatékonyság. Működő szervezetrendszert felszámolni könnyű, de újraépíteni roppant idő- és energiaigényes. Most ezt tapasztaljuk. Munkaszervezetek működőképtelenné váltak az átszervezések és létszámcsökkentések következtében. Most — konspirált módon — elindul az újraalkalmazások sora. (Munkaügyi ellenőrök, élelmiszerbiztonsági ellenőrök, MÁK ügyintézők.) A gond csak az, hogy kiképzetleneket vesznek fel a szélnek eresztett szakemberek helyére. Továbbá: miért kellett olyan helyzetet teremteni, hogy

- a törvényes munkarend fikciójává vált (rendszeres ellentételezetlen túlmunka, szabadságnapok feltorlódása, hétfégi bejárás, otthondolgozás = 70 % női dolgozó);
- egészségileg kihajtott, rosszuléltel küszködő állomány végezze a változatlan volumenű, de inkább többlet-feladatokat. Fizikailag kimerült, lelkileg, szellemileg kiszigerelt köztisztviselőtől elvárható — a reálisan az ügyfelekkel való empatikus bánásmód?

Ragaszkodnunk kell ahhoz, hogy a Ktv. szerint a közszolgálati jogviszony munkavégzésre irányuló **különleges jogviszony**. Ezért a kormány ismerje el: többletkötelezettségeikért köteles többlet juttatásokat garantálni — s ez nem privilégiumokat jelent.

Megszavazták

Megszavazták hát az egészségbiztosítási rendszer átalakítását. Ha csak nem írja alá az államfő, vagy nem kerül az Alkotmánybíróság elé az ügy, törvény lesz belőle. A társadalom elemi erejű tiltakozása ellenére. Nem érthető, miért kellett ilyen nagy horderejű változást rohamtempóban tárgyalni és keresztülhajtani a törvényhozáson. Kinek jó ez a minden aggályt félresöpörő, minden kételyt figyelmen kívül hagyó reformdiktatúra? Nekünk, akár igénybevevői, akár szolgáltatói vagyunk az egészségügyi ellátásnak, biztosan nem jó.

Nem vagyunk vakok! Nagyon jól tudjuk, hogy a jelenlegi egészségbiztosítási rendszer nem tartható fenn. Változás kell! Hogy milyen változás, az nem két politikai pártra, hanem az egészségügy minden érintettjére, tehát az egész országra tartozó ügy. Ezért jogosan vártuk volna el, hogy a politika irányítói ne nélkülünk, és ne a fejünk felett akarjanak „jót tenni” velünk! Mert akik ezt az öszvér törvényt összehozták, váltig erősítették, hogy értünk, az egészségügyi szolgáltatásokat igénybevevőkért születik ez az egyelőre sok ismeretlenes jogszabály. Alkotói mint ha fordítva ültek volna a lóra. Először törvényt hoztak, a miértről, hogyanról pedig csak akkor gondoltak érdemi párbeszédet a szociális partnerekkel, amikor már eldőlt a lényeg, megtörtént a törvényjavaslatról a végszavazás.

Túl vagyunk tehát a változtatások egy fontos szakaszán. Mi, az érintettek viszont egyáltalán nem vagyunk túl az aggodalmainkon, a sokféle bizonytalanságainkon.

Tudjuk, hogy a törvényhozók a jog eszközével törekszenek ésszerű határt szabni a magántőkés érdekek érvényesítésének. De **nem tudjuk**, milyen következménye lesz ránk, igénybevevőkre nézve

annak, hogy a magántőke — természetéből adódóan — akár a törvény kijátszása árán is a profitszerzést tartja minden másnál, a betegek érdekénél is előbbre valónak.

Tudjuk, hogy magántőkét be lehet vonni az egészségügyi ellátó rendszerbe. De **nem tudjuk**, hogy miért kell a járulékok befizetőitől származó milliárdokat átengedni a profit világának. A tőkések találhatnak — és különféle magánvállalkozók már találtak is — maguknak terepet a kiegészítő biztosítások tág keretei között!

Tudjuk, sőt támogatandónak tartjuk, hogy az egészségügy átalakítása során mindent a gyógyító munka, a jobb betegellátás, az egészségmegőrzés szolgálatába kell állítani. De **nem tudjuk**, milyen alapon meri állítani némely politikus, hogy azért kell a változás, mert az egészségügy Magyarországon eddig az abban dolgozókról szólt, és nem a betegekről. Ha így lett volna, akkor nem ilyen szerény kéréstet vinne haza az egészségügyben foglalkoztatott többsége. Mi, akik a közigazgatásban vállaltunk munkát, leginkább csak betegként találkozunk az egészségügyi intézményeknél dolgozó társainkkal, akik hozzánk hasonlóan a közszolgálat alkalmazottjai. Megértjük, ha sértőnek érzik a munkájukat lebecsülő általánosítást, amelyet velük együtt mi is visszautasítunk.

Az egészségbiztosítás átalakítását irányító tárca most felvilágosító, a meghozott döntéseket magyarázó kampányba kezd. Olyan akcióba, amelyre az átalakítás első lépéseként kellett volna sort keríteni. Hogy ne fordítva ülünk a lovon. Hogy ne tornyosuljanak ilyen magasra az ország lakosságának túlnyomó többségét foglalkoztató aggályok, félelmek. A közszolgálat szakszervezetei idejében és nem egyszer szóltak, nyilvános fórumokon, állásfoglalásokban követelték: legyen érdemi a társadalmi párbeszéd ebben az egész ország minden lakosát érintő ügyben, a döntéshozók gondolják újra a változtatások módját!

De a szavazás megtörtént. Most már az eddiginél sokkal nehezebb lesz olyan megoldást találni, amely alapja lehet a nélkülözhetetlen társadalmi konszenzusnak.

Szathmári Gábor

MKKSZ HÍRLEVÉL

e-mail:
mkksz@mkksz.org.hu
 honlap:
www.mkksz.org.hu

Felelős kiadó:
Fehér József
 az MKKSZ főtítkára
 Nyomdai előkészítés és nyomás:
Dura Stúdió

Kiadja a
 Magyar Köztisztviselők és
 Közalkalmazottak Szakszervezete
 1068 Budapest, Benczúr u. 45.
 Telefon: 338-4002, fax: 338-4271